

Institut Václava Klause: Za zdražováním elektřiny a plynu stojí nezodpovědná politika

- CZ24 News | 26. září 2021

ČESKO: Ceny energií nikdy nerostly tak rychle. Velkoobchodní cena elektřiny vzrostla meziročně téměř o 150 %. Velkoobchodní cena plynu za stejné období o 100 %. Hrůzná čísla! Domácnosti toto prudké zdražení elektřiny a plynu zatím nijak dramaticky necítí, přestože obchodníci s energiemi naznačují, že už na konci letošního podzimu a v předvánočním období předpokládají nárůst cen pro koncové zákazníky v relacích mezi 10 – 20 %. Je také jisté, že zvyšování cen bude v příštím roce pokračovat. Spotřebitel tak zdražení pocítí velmi rychle nejenom na svých účtech při platbách elektřiny a zemního plynu, zdražení těchto komodit prosákne do cen ve všech oborech a služeb, které k výrobě a nabídce využívají energie. Tedy do všech.

Muselo však k takovému vývoji nutně dojít? Zdražení elektřiny a plynu již není hrozbou, které se lze vyhnout. Je realitou, jejíž příčiny mají své kořeny v nezodpovědném a zvráceném ekopolitickém uvažování a rozhodování. Strmé a vskutku alarmující nárůsty cen elektřiny a plynu jsou nárůsty umělými, k nimž nemuselo zřejmě dojít, kdyby dnešní politika v Evropské unii (a USA) zcela nepodlehla „zápasu o klima“ a prosazování ekonomicky i sociálně neúnosné chiméry o jakési „klimaticky neutrální společnosti“.

Ze zřetele politiků zmizel osud obyčejného člověka. Jeho životní úroveň a svoboda. V centru zájmu dnešních politiků, bruselských byrokratů, ekologických aktivistů a nevládních environmentálních organizací už není člověk, ale „planeta“. Člověk je v jejich očích ten, kdo „planetě“ soustavně škodí, kterého je třeba za jeho „antiplanetární“ počínání trestat, jeho jednání, snažení a svobodné rozhodování „ve prospěch planety“ regulovat a omezovat. Člověk, jeho budoucnost a blahobyt jsou v „souboji o klima“ obětováni a cynicky hozeni přes palubu.

K tomu, aby se Evropská unie stala klimaticky neutrální částí kontinentu, vyhlásila v Bruselu Evropská komise fanatický plán s názvem Evropský zelený úděl. Je to široký soubor ekoextremistické legislativy, která nařizuje dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050. Aby byl tento plánovaný cíle splněn, musí se drasticky omezovat množství emisí údajně způsobujících oteplování planety a změny klimatu. Jedním z nástrojů vynalezeným k omezení skleníkových plynů jsou tzv. emisní povolenky.

Emitentem emisních povolenek je EU a povinně si je musejí koupit ty výroby, jejichž emise „ohrožují planetu“. EU každoročně záměrně snižuje počet vydaných emisních povolenek s cílem dosáhnout politicky vytyčených klimatických cílů. Méně povolenek znamená jejich vyšší cenu. Vyšší cena za emisní povolenku se propisuje do koncové ceny elektrické energie. Zatímco jedna povolenka umožňující uvolnit jednu tunu CO₂ stála v roce 2020 25 eur, na začátku roku 2021 30 eur, na konci léta 2021 již 60 eur a do konce roku její cena má podle některých analytiků šplhat až k hranici 100 eur. Za posledního půl roku se cena za jednu emisní povolenku zvýšila o 80 %, za posledních pět let o neuvěřitelných více než 900 %.

Emisní povolenka je umělý politický nástroj, který nemá s trhem a ekonomikou nic společného. Byl stvořen k dosahování cílů politické doktríny „boje s globálním oteplováním“. Za prudce rostoucími cenami emisních povolenek hledíme rychlé omezování těžby uhlí a opouštění výroby elektrické energie v uhelných elektrárnách. Nepochopitelně se ustupuje od jaderné energetiky, aniž bychom měli představu, zda vůbec, čím a jakými technologiemi tyto výpadky výroby elektrické energie nahradíme. Politika se tváří, jako by ji nezajímalo, zdali jsou „klimatické“ cíle vůbec dosažitelné a zda

cena za takovou revoluci ve společnostech, jejichž vývoj a prosperita se bez elektrické energie prostě neobejdou, stojí za to.

Zelené regulace, potlačování trhu, ekodotace pokrývající ceny, ústup od uhlí a jaderné energetiky jsou výhradně politická rozhodnutí, jejichž důsledky se zrcadlí v koncové ceně elektrické energie. Její dramatické zvýšení zaplatí spotřebitel. Ať už si rozsvítí žárovku, koupí pecen chleba, zapne pračku, zajde si do kadeřnictví nebo otočí ovladačem topení ve svém bytě.

Podobně, jako nemuselo dojít k razantnímu nárůstu ceny elektřiny jenom proto, kdyby politikové a bruselská vrchnost nepropadli ekologickému blouznění, nemuselo dojít ani k masivnímu růstu ceny plynu. Jednak proto, že ústup od výroby elektřiny z uhlí a jádra nemůže být nahrazen ničím jiným, než výrobou elektřiny spalováním plynu – což samo o sobě činí z plynu komoditu vzácnější a tedy dražší, jednak vinu hledejme i v nesmyslném stupňování protiruských nálad v EU (kde Polsko a Česko jsou lídry tohoto snažení). Dobrali jsme se tak do stavu, ve kterém Evropská komise úmyslně blokuje dodávky ruského plynu dokončeným plynovodem Nord Stream 2 s vysvětlením, že tento plyn považuje za nástroj expanze ruského politického vlivu do EU. Hlavní dodavatel Gazprom reagoval na antiruský evropský sentiment a část svých dodávek přesměroval do Asie. Ta se hospodářsky zotavuje z covidových opatření a ruský plyn vítá. Unijní politická blokáce plynovodu Nord Stream 2 v kombinaci s poloprázdnými zásobníky plynu na území členských států EU tak pomohla vytvořit atmosféru, která tlačí ceny plynu rychle vzhůru. Cenu za politickou hloupost opět zaplatí koncový zákazník.

Raketový růst cen elektřiny a plynu je umělý. Nemuselo k němu vůbec dojít. Je výsledkem fanatického bruselského ekologismu, zelených regulací, nesmyslného a unáhleného opouštění klasických zdrojů energie i zběsilého prosazování „zeleného skóringu“. Prudké zvyšování cen energií, za kterým je málo ekonomické logiky, zato hodně nezodpovědného politického rozhodování, se promítne do růstu inflace, což poškodí běžného normálního střadatele. Výsledkem nemůže být nic jiného než vytváření nebezpečného prostředí sociálních konfliktů.

Pozitivní změny trendů nelze očekávat, pokud si občané neuvědomí, že jejich blahobyť i bezpečí jsou cynicky a bezohledně obětovány nerealistickým sociálně-inženýrským ekologickým pokusům a nevynutí si vážné politické změny. A uvědomit by si to měli co nejrychleji. Teď už nejde o drobné!

Autor: Ivo Strejček